

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/67/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121010466
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2121010466.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci odsúdeného F. D., nar. XX. W. XXXX v D., trvalé bydlisko T. XXX, t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o žiadosti odsúdeného o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 25. mája 2021, č. k. 28PP/6/2021-17, na neverejnom zasadnutí konanom 15. júla 2021 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného F. D. zamietla.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 25. mája 2021, č. k. 28PP/6/2021-17, podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) zamietol návrh odsúdeného F. D. (ďalej len odsúdený) o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno z 9. augusta 2018, sp. zn. 3T/66/2018.

Zamietnutie žiadosti okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku, teda vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu a tiež splnil prvú materiálnu podmienku, že svojim správaním preukázal polepšenie vo výkone trestu, no nespĺnil druhú materiálnu podmienku, keď od neho nemožno očakávať, že by na slobode viedol riadny život. Tento záver okresný súd odôvodnil tým, že odsúdený je doposiaľ dvakrát súdne trestaný. V súčasnosti je vo výkone trestu odňatia slobody za násilný trestný čin, ktorého sa dopúšťal najmenej od roku 2013 do 20. januára 2018 voči svojim rodičom prevažne pod vplyvom alkoholu, keď im fyzicky a psychicky ubližoval. Odsúdený je prvýkrát vo výkone trestu, no je treba brať zreteľ na charakter skutku, ktorého sa dopustil. Vykonaná doba uloženého trestu odňatia slobody tak nebola podľa názoru okresného súdu adekvátne spáchanému skutku. Skutočnosť, že nepokračuje v rovnakom násilnom správaní aj v súčasnosti je dôsledkom toho, v akom prostredí sa nachádza. Okresný súd bol ďalej toho názoru, že správanie a vystupovanie odsúdeného v ústave na výkon trestu je len prispôsobením sa prostrediu ústavu. Po vyjadrení odsúdeného na verejnom zasadnutí okresný súd dospel k záveru, že ani v náznaku nemá kritický postoj k spáchanému zločinu, keď podľa neho ani prokurátorka nevie, ako to celé v skutočnosti bolo a že aj jeho rodičia do neho v podstate rýpali. Bolo preto otázne, či odsúdeným prejavená ľútosť nad jeho konaním bola naozaj úprimná alebo len predstieraná v snahe dosiahnuť podmienočné prepustenie, resp. či odsúdený naozaj ľutuje skutky, ktorých sa dopustil alebo ľutuje skôr sám seba, lebo je v ústave.

Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa prokurátorka vzdala práva na podanie sťažnosti, no odsúdený voči uzneseniu zahlásil sťažnosť.

Podanú sťažnosť odôvodnil vlastnoručným písomným podaním doručeným okresnému súdu 1. júna 2021. V sťažnosti namietal, že má vykonané 2/3 z uloženého trestu. Splnil aj prvú materiálnu podmienku, nakoľko hodnotenie ústavu bolo kladné a riaditeľ ho odporučil prepustiť. V prípade podmienočného prepustenia je pripravený abstinovať a pomáhať jeho družke s výchovou jeho dcéry, ktorej chce byť vzorom a rovnako chce pomáhať jeho matke.

Následne podanú sťažnosť odôvodnil ďalším vlastnoručným písomným podaním doručeným okresnému súdu 1. júla 2021. Napadnutému uzneseniu vyčítal nadmerný formalizmus, ďalej že sa sudca riadil svojím názorom a kritizoval jeho trest, ktorý mu uložil iný súd, pričom poukázal na zásadu ne bis in idem. Ďalej uviedol, že právo odsúdeného brániť sa nesmie byť žiadnym spôsobom podkopávané a nesmie byť z toho vyvodzovaný žiadny záver v neprospech takejto osoby. V neposlednom rade poukázal na záver riaditeľa ústavu, ktorý ho odporučil podmienene prepustiť. Argumentoval tým, že u neho neexistuje také vysoké riziko, že nebude viesť riadny život ako to uviedol okresný súd. Má záujem viesť riadny život a predĺžovanie trestu môže mať vplyv aj na jeho dieťa. Účelovosť disciplinárnej odmeny u neho nebola preukázaná a dodal, že v ústave mal málo pracovných príležitostí.

Prokurátorka sa k odôvodneniu sťažnosti nevyjadrila.

Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie 6. júla 2021.

Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, odsúdený mu žiadne pochybenia nevytykal a krajský súd vlastným prieskumom žiadne chyby nezistil. Okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa k priebehu verejného zasadnutia. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk.

Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmienčné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, keď dňom 2. marca 2021 vykonal 2/3 z aktuálne vykonaného trestu, ktorú mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Komárno z 9. augusta 2018, č. k. 3T/66/2018-279, za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák.

Taktiež okresný súd dospel k správne záveru, keď u odsúdeného konštatoval splnenie prvej materiálnej podmienky, nakoľko bolo nepochybné z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, nakoľko bol aj jedenkrát disciplinárne odmenený 18. februára 2021 pochvalou za realizáciu činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, pričom odsúdený má jeden zahladený disciplinárny trest, ktorý mu bol uložený ešte dňa 5. novembra 2019.

Avšak na to, aby mohol byť odsúdený podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody musí v zmysle ust. § 66 ods. 1 Tr. zák. spĺňať aj druhú materiálnu podmienku a síce, že je od neho možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Odsúdenému treba pripomenúť, že zmysel podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmienene prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Takýto predpoklad u odsúdeného nie je z dôvodov, ktoré okresný súd v napadnutom uznesení podrobne rozviedol. Jeho argumentáciu si krajský súd osvojuje a v podrobnostiach na ňu poukazuje bez potreby ju opakovať. Tu platí, že v konaní o sťažnosti, ktoré je dvojinštanné, tvorí rozhodnutie okresného a krajského súdu jednotu, z ktorého dôvodu je nadbytočné vecne správne argumenty opakovať.

Pokiaľ odsúdený v sťažnostných námietkach uvádzal, že okresný súd u neho nesprávne vyhodnotil druhú materiálnu podmienku, lebo on ju spĺňa, keďže je odhodlaný na slobode abstinovať, pomôcť družke pri výchove dcéry a pomôcť aj mame a tým ich všetkých presvedčiť o svojom polepšení, ide o námietky nedôvodné. Tieto subjektívne vyjadrenia odsúdeného nie sú spôsobilé zvrátiť závery okresného súdu o tom, že od odsúdeného nie je možné dôvodne očakávať, že v budúci povedie riadny život.

Posúdenie otázky možnej recidívy je totiž vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery pravdepodobnosti sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Z hľadiska posudzovania sklonov odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti je možné prihliadať aj na zahladené odsúdenia, lebo zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel trestný čin spáchal.

Pri posudzovaní žiadosti odsúdeného okresný súd správne zohľadnil aj charakter trestnej činnosti, za ktorú odsúdený aktuálne vykonáva trest, kedy sa dopustil zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. a), písm. b) Tr. zák. závažnejším spôsobom konania - so zbraňou a po dlhší čas, konkrétne od 2013 do 20. januára 2018, voči až dvom blízkym osobám - otcovi a matke. Rovnako nejde o porušenie zásady ne bis in idem, keď okresný súd zohľadnil pri svojom rozhodnutí aj fakt, že odsúdenému bol za tento trestný čin uložený nepodmienečný trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby 7 rokov s použitím ust. § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák.

Hodnotiac všetky uvedené skutočnosti, dospel krajský súd k záveru, že náprava a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas výkonu celého nariadeného trestu odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je účinná ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov. Riziko recidívy u odsúdeného vzhľadom k jeho trestnej minulosti je veľké a nie je možné konštatovať, že by sa odsúdený v prípade podmieneného prepustenia nedopustil žiadneho ďalšieho protiprávneho konania, resp. že by viedol riadny život.

Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.